

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR

Prometna varnost v letu 1958

Dne 25. novembra t. l. je Svet za notranje zadeve in splošno upravo OLO razpravljala o prometnih problemih v okraju in še posebej v mestu Ljubljani. Priobčujemo poročilo odseka za prometno varnost, ki je bilo predmet razprave.

V našem gospodarskem razvoju postaja cestni promet iz leta v leto bolj važen. V Ljudski republiki Sloveniji zavzema ljubljanski okraj na tem področju prav gotovo prvo mesto, saj stalno narašča vozniki in s tem v zvezi tudi prometne nesreče. Ljubljanski okraj ima 50% vseh motornih vozil v LRS in ca. 10% vseh vozil v FLRJ. Poleg tega je v okraju skoraj 30% vseh koles v LRS.

Važnost Ljubljane kot prometnega centra Slovenije pa se bo v prihodnje še povečala zaradi njene ugodne geografske lege, saj je stikališče glavnih cestnih komunikacij in glavna prehodna točka za inozemski turizem in tovarni tranzitni promet za vso državo.

Ker smo letos že na koncu glavne prometne sezone in nam morajo biti njeni zaključki napotilo za delo v prihodnjem letu, je namen tega poročila prikazati svetu za notranje zadeve tiste glavne elemente, ki v cestnem prometu kažejo na stopnjo varnosti in napore organov za notranje zadeve v tej zvezi ter predlagati ukrepe za izboljšanje varnosti na cestah v prihodnjem letu.

Naraščanje prometa

Naraščanje obsega prometa in stopnjo cestno-prometne varnosti nam najbolje pokažejo tile pokazatelji:

1. naraščanje števila cestno-prometnih sredstev in večanje gostote prometa;
2. naraščanje števila cestno-prometnih nesreč;
3. nepovoljni objektivni pogoji v prometu;
4. ukrepi organov za notranje zadeve.

Promet v ljubljanskem okraju narašča sorazmerno hitreje kot v drugih okrajih LRS. Ne moremo pa še trditi, da predstavlja zaradi njegove gostote že tako nevarnost kot v državah z razvito motorizacijo, vendar pa zahteva sorazmerno več žrtev kot v teh državah.

Hitro naraščanje števila vozil v zadnjih letih v ljubljanskem okraju

in njihovo udeležbo v republiškem in zveznem merilu vidimo iz naslednjih pokazateljev:

Registriranih vozil do leta 1956 — 5110.
Registriranih vozil do leta 1957 — 7500.

Registriranih vozil do leta 1958 do 1. septembra — 13.000.

Poleg gornjega števila registriranih motornih vozil je v okraju po približnih cenitvah še ca. 4000 motornih vozil do 50 cm, za katere ni predpisana registracija. Skupno s temi pa je v okraju 17.000 vozil ali na vsakih 19,58 prebivalcev eno motorno vozilo. V našem republiškem povprečju odpade na vsakih 75 prebivalcev, v zveznem pa na 185 prebivalcev eno motorno vozilo (brez vozil do 50 cm).

Kolikor bodo gospodarski pogoji v prihodnjih letih dopuščali naraščanje vozil pod enakimi pogoji kot doslej, bomo imeli v petih letih po verjetnostnem računu 27.000 vozil, v desetih letih pa že 41.000 vozil brez vozil do 50 cm, katerih število bo prav gotovo tudi znatno naraslo.

Nagli razvoj motorizacije in veliko zanimanje zanjo nam kaže tudi vsako leto večje število opravljenih voznških izpitov. Leta 1955 je bilo opravljenih 1996, leta 1956 — 2936, 1957 — 4573, 1958 pa do meseca oktobra 6021 izpitov. Vseh voznikov motornih vozil je v okraju registriranih 13.000.

Vzporedno z naraščanjem voznega parka raste tudi gostota prometa. Ta je občutna predvsem na cestah I. reda in v mestu. Na glavnih, t. j. cestah I. reda, je gostota prometa narasla v zadnjih dveh letih v sezoni za ca. 100%. Mnogo večji porast pa se ugotavlja v mestnem prometu na splošno, posebno na križiščih nekaterih važnejših mestnih in tranzitnih prometnih žil.

Navajamo podatke o propustnosti za nekatera važnejša mestna križišča. Podatki so povprečje treh štetij v mesecu maju, juliju in avgustu in se nanašajo na 12-urno štetje.

Križišče	Motornih vozil	Koles	Skupaj
Delavski dom	8140	15.000	23.140
Bavarski dvor	5830	15.800	21.710
Prešernov trg	3085	21.950	25.035
Pošta	3087	14.212	17.299
Ajdovščina	5612	17.058	22.670

Na vseh teh križiščih se je promet v zadnjih dveh letih povečal povprečno za 340%.

Prometne nesreče

Posledica navedenih dejstev je tudi naraščanje prometnih nesreč. Nedvomno je, da so te eden glavnih

pokazatelj stopnje varnosti v cestnem prometu. Številke, ki jih ugotavljamo v našem okraju, so sicer majhne v primerjavi z deželami z visoko razvitim prometom, toda procentualni odnosi med številom vozil in nesrečami ter poškodbami so večji. Vsekakor pa je razvese-

ljivo dejstvo, da tudi pri nas zadnji dve leti število nesreč raste počasneje kakor število vozil. Upajmo, da to ni samo prehodni pojav, ampak da bomo s tem nadaljevali in da so to že rezultati do sedaj vloženih naporov. Ako vzamemo število vozil v letu 1953 kot indeks 100, je v letu 1958 število vozil naraslo

	Število vozil na eno smrtno žrtev	Število vozil na eno telesno poškodbo
1956	285	15,3
1957	143	10,3
1958	550	10

MESTNI SVET

VABILO

na 7. sejo Mestnega sveta

Na osnovi 140. člena Statuta okraja Ljubljana sklicujen

7. sejo Mestnega sveta,

ki bo v soboto, dne 20. decembra 1958 ob 15. uri v veliki sejni dvorani na Magistratu v Ljubljani.

Predlagam naslednji

dnevni red:

Poročilo Sveta za komunalne zadeve o dosedanji rekonstrukciji mestnega osebnega prometa v Ljubljani.

Pred pričetkom seje Mestnega sveta bo pred Magistratom otvoritev nove avtobusne krožne proge z nagovorom predsednika Sveta za komunalne zadeve ing. Marijana Prezlja.

Morebitno odsotnost javite Skupščinski pisarni OLO, Kresija, soba št. 11/I (telefon 21-939).

Predsednik Mestnega sveta
dr. Marijan Dermastia l. r.

Prav gotovo je izboljšanje v tem pogledu pripisati dejstvu, da smo letos izveli vrsto ukrepov za izboljšanje varnosti prometa.

Tudi primerjava nezgod prvih polletij 1956 in 1957 s prvim polletjem 1958 nam kaže, da se število nesreč ne dviga enako hitro, kot narašča število motornih vozil.

Prvo polletje leta	nezgod
1956	323
1957	450 ali 39% več kot leta 1956
1958	613 ali 36% več kot leta 1957

V prvem polletju 1956 se je od skupnega števila nesreč pripetilo 62% v mestu Ljubljani, 29% v ostalih naseljenih krajih in 9% na odprtih cestah. V istem času leta 1957 je bilo v Ljubljani 58% nesreč, v ostalih naseljenih krajih 26%, na odprtih cestah pa 16%. V prvem polletju letos se je dogodilo v Ljubljani 52% nesreč, v ostalih naseljenih krajih 30% in na odprtih cestah 18%. Iz navedenega sledi, da se stalno manjšajo nesreče v Ljubljani. Mislamo, da je temu vzrok predvsem večja urejenost v mestnem prometu, boljša oprema cest predvsem z označbami na cestiščih. Tudi močna vzgojno-propagandna dejavnost tajništva je prispevala k izboljšanju prometnih razmer v mestu.

Rastejo pa nezgode na cestah I. reda. Pod ostali naseljeni kraji in odprte ceste so mišljene predvsem ceste I. reda, na katerih je bilo letos 31% vseh nezgod.

Vzroki nezgod

Vozniki motornih vozil so letos v prvem polletju povzročili 370 ali 60% vseh nezgod, to je 3% več kakor lani. Nezgode naraščajo zaradi prekoračenja dovoljene hitrosti od 6 na 8%, nepravilnega prehitevanja od 5 na 6%, pomanjkanja voznškega izkustva od 2 na 3%, opustitve signalov od 1 na 4%.

Procentualno padajo tiste nezgode, ki so najbolj pogoste. Tako je ugotovljen padec nesreč zaradi neupoštevanja prednosti drugega vozila od 12% v letu 1957 na 10% v letu 1958, nepazljivosti-raztresenosti od 12 na 10%. Znatno se je zmanjšalo število nezgod, ki so posledica alkoholnih pijač, od 11 na 8%.

Inozemci so bili udeleženi pri 51 prometnih nesrečah, vendar so sami zakrivali le 8 nesreč. Od tega so 6 nesreč zakrivali vozniki tovornih kamionov tranzitnega prometa in le dve vozniki-turista.

Statistični pregledi nam kažejo, da so pri prometnih nezgodah še vedno udeleženi z visokim odstotkom pešci in kolesarji.

Prvo polletje	Pešci	Kolesarji
1956	31 %	27 %
1957	25 %	32 %
1958	26 %	31 %

Po gornjih podatkih je več kakor vsak drugi v nezgodi poškodovan kolesar ali pešec. Poudariti moramo, da so povzročili kolesarji 23 %, pešci pa 10 % vseh nezgod. Kljub visokemu številu kolesarjev in pešcev, ki povzročajo prometne nezgode, so kolesarji letos zakrivali 2 %, pešci pa 1 % manj nezgod kot lani. Menimo, da je to rezultat vrste ukrepov, ki jih je storilo tajništvo za notranje zadeve za vzgojo udeležencev v prometu.

Nesreče kolesarjev so po vrsti vzrokov največkrat zaradi nenakazovanja spremembe smeri, opustitve signala, nenadnega prihajanja na prednostno cesto in neupoštevanja prednosti, nepazljivosti na ostali promet, vpliva alkoholnih pijač, pomanjkljive opreme (predvsem luči). Pešci pa največkrat grešijo zaradi naglega in nepričakovanega prihoda na vozišče, nepazljivosti pri prehodu čez cesto, vpliva alkoholnih pijač itd.

Poleg vzrokov za nezgode, ki jih je iskati v osebnih lastnostih koristnikov cest, prispevajo velik delež k nesrečam tudi drugi, t. j. objektivni pogoji. Ti so: kolesarji, vprege, pešci, ki so v primeru nezgode, ne glede na subjektivno krivdo, že zaradi svojega nenadnega pojava na cesti vedno tudi objektivni faktor pri vzrokih nezgod na cestah, namenjenih prvenstveno za promet z motornimi vozili.

Glede na posebnosti ceste naraščajo nezgode na:

	1956	1957	1958
križiščih	29 %	29 %	33 %
ovinkih	12 %	16 %	17 %
manj nezgod pa je na ravnih cestah:	57 %	53 %	49 %

Letos v prvem polletju je bilo pri cestno-prometnih nesrečah 18 ubitih, 371 pa telesno poškodovanih. Med mrtvimi je največ pešcev — 8, kolesarjev — 4, voznikov motornih vozil — 3. Poškodovanih je največ kolesarjev — 106, voznikov motornih koles — 104, pešcev — 72, potnikov na drugih vozilih — 61. Največ ponesrečenih voznikov motornih koles je poškodovanih po glavi. Teh poškodb bi bilo mnogo manj, če bi vsi uporabljali pri vožnji zaščitne čelade.

Razveseljiva je ugotovitev, da je v zadnjih letih vedno manj poškodovanih otrok. Tako je bilo leta 1956 od celotnega števila poškodovanih 12 %, 1957 10 %, 1958 9 % otrok. Menimo, da lahko precej zanesljivo trdimo, da je manjše število ponesrečenih otrok že rezultat dosedanje sistematične vzgoje, ki jo dobiva mladina po šolah.

Gmotna škoda, povzročena pri nesrečah v prvem polletju, znaša 301.000.000 din.

Pri ugotavljanju vzrokov prometnih nezgod smo letos temeljiteje proučevali tudi objektivne vzroke nezgod. 42 primerov ali 7 % predmetov smo odložili k spisom kot nepomembne. Natančneje smo v vsakem primeru proučevali in ugotavljali tudi objektivne okoliščine, ki pogosto nastopajo poleg subjektivne krivde pri prometnih nezgodah in ki dovedejo do prometne nesreče. Te okoliščine so bile letos ugotovljene v 612 primerih ali 26 %

in so bile v tehnični pomanjkljivosti vozil — 5 %, slabem stanju cest — 12 %, vremenskih prilikah — 6 %.

Potrební ukrepi

Naraščanje motorizacije in posledice tega naraščanja nalagajo pristojnim organom tri bistvene naloge:

1. ustvariti objektivne pogoje za izboljšanje varnosti cestnih koristnikov;

2. izpopolniti kontrolno-urejevalno varnostno službo in

3. vzgajati udeležence v prometu. Prva objektivna nepopolna posebnost ljubljanskega okraja je množičen pojav kolesarjev na naših cestah. Koles je okoli 150.000; večina koristnikov jih uporablja kot delovno prevozno sredstvo. Vsi ti kolesarji uporabljajo v glavnem isto cesto kot motorna vozila; zaradi svoje množičnosti pomenijo tako za ostala vozila kakor zase stalno nevarnost. To nam kaže tudi odstotek kolesarjev, udeleženi v prometnih nezgodah, ki se letno giblje med 27 do 32 % vseh nezgod.

Po naših predpisih se gradijo kolesarske steze, kadar zmožek dnevnih prehodov kolesarjev in motornih vozil prekorači 70.000. S štejem pa so v Ljubljani ugotovljeni tile faktorji: Celovska cesta — pri ambulantni JŽ, faktor 94.000.000, Šentvid 19.000.000, Ruski car 6.000.000, prevoz na Titovi cesti 59.000.000 itd.

Glede na tako številčno stanje in nezadržno naraščanje koles in mogoče na račun manjšega števila motornih vozil s silo odstranjevati in jih narediti za promet nenevarne. Vsi vzgojni in represivni ukrepi sedanjega stanja bistveno ne morejo izboljšati. Rešitev problema je nujna in edino možna v izgradnji posebnih kolesarskih poti ob glavnih cestah, ki vodijo v mesto. Tako bi bilo treba zgraditi kolesarske steze od Ljubljane do Brezovice, Medvoda, Črnuča in na odseku ceste I. reda pri Domžalah ter od Trzina do Prevoja.

Prav tako zahteva povečana gostota prometa in varnost cestnih koristnikov v mestu, da se na vseh ulicah, ki jih množično uporabljajo kolesarji, označijo njihove poti tako kot na Prešernovi cesti. Tak varnostni pasovi za kolesarje so se pokazali zelo koristni, saj se je število ponesrečenih kolesarjev precej zmanjšalo, propustnost vozišč pa se je povečala. Vsi koristniki se pri taki ureditvi počutijo mnogo bolj varne.

Za varno in hitro odvijanje prometa v mestu se kaže vedno večja potreba po posebnih oznakah na cestiščih. To so označeni prehodi za pešce, ki so se pokazali zelo koristni in jih pešci tudi disciplinirano uporabljajo, kolikor so v redu vzdrževani. Žal je vzdrževanje zelo slabo, ker so bila letos za ta dela dana sredstva predvsem zaradi kongresa, kasneje pa se je vrdževanje precej opustilo. Zaradi slabega vzdrževanja tudi vozniki motornih vozil, posebno pa tuji teh oznak ne morejo dovolj upoštevati, uslužbenci LM pa pri takem stanju ne morejo učinkovito vzdrževati potrebnega reda na prehodih za pešce. Te prehode bi bilo vsekakor treba stalno vzdrževati in tudi zagotoviti, da bodo pešci na njih varni.

Prav tako je treba vse važnejše ulice označiti s središčnimi črtami, prostori, ki so namenjeni za parkiranje pa s potrebnimi boksi ali zaščitnimi pasovi.

Upravi za ceste OLO in LRS sta sicer pokazali za te probleme veli-

ko razumevanje in je bilo v tem letu tudi precej narejenega, vendar bi bilo treba za ta dela v prihodnje zagotoviti več sredstev in pa stalna.

Zaradi vedno večjega inozemskega in domačega turizma je potrebno označiti dohode iz tranzitnih cest v center mesta in obratno.

Hitro rastoči mestni promet zahteva sodobne tehnične naprave za urejanje prometa. Mnenja smo, da bi to vprašanje bilo potrebno reševati kompleksno in se odločiti za neki celoten sistem, ker samo z uvažanjem posameznih semaforjev problem ne bo rešen. Sicer bi bilo najprej rešiti vprašanje križišča pri Delavskem domu, kar naj bi se rešilo obenem z ureditvijo železniškega prelaza. Do takrat pa bi bilo treba preštudirati celotno vprašanje in se odločiti za enoten sistem za vsa križišča. Upoštevati pa bi bilo treba pri tem dejstvo, da se Ljubljana še ne more primerjati z vsemestri v tujini, kjer je promet mnogo gostejši.

Zaradi preprečevanja nezgod bi bilo potrebno zavarovati nekatera nevarna, vendar manj prometna križišča, z opozorilnimi utripajočimi rumenimi lučmi. Te so potrebne tudi zaradi specifičnih ljubljanskih klimatskih prilik. Take opozorilne luči bi bilo potrebno namestiti tudi na nekaterih važnejših prehodih za pešce na tranzitnih cestah. Na primer: prehod iz Cankarjeve preko Prešernove ceste v Tivoli.

Sedanje prometne prilike zahtevajo ureditev nekaterih križišč in središčnih otkov. Najbolj se kažejo te potrebe na križišču Ajdovščine, kjer so pogoste cestne nesreče zaradi nemogočih voznih pogojev. Tudi osvetlitev nekaterih križišč ne ustreza potrebam.

V poletnih mesecih, najbolj pa v času turistične sezone, občutno primanjkuje prostorov za parkiranje vozil, predvsem v centru mesta in okoli večjih hotelov. Še slabše so možnosti za parkiranje turističnih avtobusov. Domača podjetja, ki vzdržujejo avtobusni promet, morajo svoja vozila parkirati na določenih parkirnih prostorih. Zelo pogoste so zahteve, ki jih razna podjetja in ustanove v centru mesta postavljajo tukajšnjemu tajništvu za rezerviranje parkirnih prostorov pred njihovimi poslopi. Načeloma takih dovoljenj nismo izdajali, ker menimo, da so ulice javni prostori in da morajo biti te v centru mesta vsem enako na razpolago. Pač pa smo letos, da bi promet bolj sprostili, v občini Center odstranili več prometnih znakov prepovedi in omejitev (predvsem znakov »parkiranje prepovedano« in »prepovedano ustavljanje«).

Že za naslednjo turistično sezono bi bilo treba v centru mesta pripraviti več manjših parkirnih prostorov, s katerimi bi razbremenili napolnjene ulice centra in okrog hotelov. Te prostore bi lahko dali v zakup avto-moto društvom proti primerni letni odškodnini.

Vedno večja ovira za promet postajajo v središču mesta vprežna vozila, ki s svojo počasnostjo zmanjšujejo propustnost in povzročajo mnogo nevarnih situacij. Tajništvo za notranje zadeve ima za potrebno, da se prepove uporaba vprežnih vozil v ožjem centru. Ker pa za sedaj ne bi bilo mogoče popolnoma izključiti iz prometa vprežnih vozil, zaradi gospodarske škode, ki bi nastala, bi se za nekatera podjetja (kot »Kurivo«, »Snaga«) izdala izjemna dovoljenja s časovnimi omejitvami. Po širši varianti bi to območje obsegalo prostor med Prešernovo in Aškerčevo cesto, Ljub-

ljano in Resljevo cesto. Tak ukrep smo letos izvedli na Prešernovi cesti in se je pokazal kot zelo koristen, saj se je zmanjšalo število nezgod, povečala pa se je propustnost te važne tranzitne ceste. S Prešernove ceste so izločena vprežna vozila, tricikli in ročni vozički. Prepovedano je na njej tudi parkiranje in ustavljanje vozil. Ob robu ceste sta kolesarski stezi. O režimu na Prešernovi cesti je dvoje mnenj. Po prvem, naj bi ostal opisan režim, po drugem pa naj bi se na njej dovolilo ustavljanje vozil. Mnenja smo, da naj bi režim na Prešernovi cesti ostal tak, kot je, ker je to cesta I. reda, po kateri se razvija ves tranzitni promet tudi z najtežjimi vozili. Z ustavljanjem vozil bi se prekinjale kolesarske stezi in kolesarji bi vpadali na cestišče za hitri promet, s čemer bi se varnost prometa za kolesarje in motorna vozila zmanjšala, zmanjšala pa bi se tudi hitrost odvijanja prometa.

Iz leta v leto se vse bolj kaže potreba po posebni službi za dviganje in odstranjevanje vozil, poškodovanih pri prometnih nezgodah. Problem je posebno žgoč v zimskem času in ob poledici, ko stalno vozila drse s ceste in tako večkrat tudi do 12 ur zapro ves promet. Ta služba naj bi se po mnenju tajništva organizirala v sklopu gasilske službe, treba pa bi bilo nabaviti potrebna avtomobilska dvigala. Za pomoč državljanom v sili ali za druge važnejše potrebe bi bilo treba za vse postaje LM, ki so ob cestah I. reda ali v njihovi neposredni bližini izdelati posebne table, ki so tudi ponoči osvetljene, tako da bi potnik ob cesti vedel, kje je LM, in bi se lahko nanjo obrnil za pomoč.

Iz istih razlogov bi bilo potrebno na določenih mestih ob cestah I. reda postaviti potrebne številne telefonov, njih lokacijo pa označiti s posebnimi tablam.

V prometno-varnostni službi se vse bolj kaže potreba po imenovanju posebne strokovne komisije za prometna vprašanja. Ustanove, v katerih pristojnost spada reševanje določenih vrst poslov iz področja prometa, rešujejo svoje probleme več ali manj samostojno iz gledišča svoje dejavnosti, manj pa organ, ki bi povezoval in vsklajeval različna gledanja na določena vprašanja. To se predvsem čuti v mestu, problemi pa se pojavljajo tudi v zunanih občinah.

Delo te komisije bi bilo v dajanju strokovnih priporočil za izboljšanje prometne ureditve in prometne varnosti, dalje v dajanju strokovnih nasvetov glede uvajanja in uporabe sodobnejših sredstev za urejanje prometa, (kot n. pr. semaforje) opreme ulic s prehodi za pešce, uvajanja novih sistemov ureditve prometa, izločitve iz prometa določenih koristnikov cest, enosmernosti prometa, zapore ulic, ureditev križišč itd. Področje dela postaja široko in zahteva enotno gledanje na določena vprašanja in določeno enotno politiko razvoja v vseh smereh. Komisijo bi sestavljali strokovnjaki za prometna vprašanja in odgovornih uslužbenci tistih ustanov, katerih dejavnost se razteza na promet. To sta predvsem upravi za ceste OLO in LRS, strokovnjaki za gradnje cest, križišč in strokovnjaki za opremo cest in cestno signalizacijo. V njej bi morali biti tudi urbanisti, ker bi se morala urbanistična ureditev mesta skladati z rastočimi zahtevami prometa.

Menimo, da prometna varnost in ureditev prometa na sploh ni samo stvar organov za notranje zadeve, temveč tudi vrste drugih organov

(uprav cest, komunalnih, gradbenih, urbanističnih itd.) in bi bilo treba prediskutirati, ali naj se taka komisija ustanovi pri svetu za notranje zadeve in občo upravo ali pri OLO.

Tukajšnje tajništvo je zaradi naraščanja nalog, ki se postavljajo pred službo varnosti prometa, že izvršilo potrebne organizacijske spremembe, predvsem v smeri okrepitve te službe.

Dosedanji odsek za prometno varnost je bil v predlogu nove sistematizacije izločen iz kriminalistične službe in postavljen kot nova samostojna organizacijska enota tajništva. Ustanovljene so bile nove delovne enote: odsek za prometno tehniko, ki se je pričel bolj sistematično ukvarjati s proučevanjem sistema odvijanja prometa, predvsem na cestah I. reda in v mestu, dalje z odkrivanjem za promet nevarnih mest, tako imenovanih karambolnih točk, in odstranjevanjem vzrokov nezd. Pričeli smo temeljiteje proučevati objektivne vzroke prometnih nezd, nezdgodno povratništvo; storjeni so bili prvi koraki pri psihotehničnih pregledih voznikov, predvsem pri povratnikih itd.

Nekoliko je bila že okrepljena tudi služba za prometne nesreče, vendar bo treba to službo še nadalje razvijati zaradi naglo rastočih cestno-prometnih nezd. Tako bomo opremili nekatere večje in oddaljeneje PLM ob cestah I. in važnejših II. reda z najnovejšim tehničnim priborom za raziskavo nesreč, da bodo lahko prevzele ogleda na kraju nesreč in razbremenile naše komisije. Uslužbenci LM, ki vršijo kontrolno-urejevalno službo v prometu, so bili do letos združeni v eni enoti, imenovani »Enota prometne LM«.

Vedno večji promet zahteva specializacijo uslužbencev LM, ki urejajo mestni promet, in tistih, ki opravljajo kontrolo prometa na zunanjih cestah. Zato smo ustanovili dve samostojni postaji, in sicer: Postajo LM za usmerjanje prometa in Postajo motorizirane LM. Delovno področje prve je samo na območju mesta, druga pa dela na vsem območju okraja.

Postaja motorizirane LM je bila že letos tudi številčno okrepljena tako, da ima sedaj 18 uslužbencev. Treba jo je še opremiti z nekaterimi tehničnimi sredstvi, ki so za uspešno delo nujna. Tako bi ta enota potrebovala 4 zaprta vozila za kontrolo cest I. reda (sedaj ima dva jeppa — »Wyllusa« in 1 »Campagnola«, ki so že dotrajani in imajo preveliko porabo goriva in maziv), še 4 motorna kolesa, aparat za merjenje hitrosti, 6 zimskih bund, za 20 motorjev pa celuloidne ščitnike, iskalne luči, sprejemno-oddajna radio aparature in usnjene torbe s potrebnim priborom.

Se v letošnji zimi bomo morali okrepiti Postajo LM za usmerjanje prometa, ker prometne prilike že sedaj zahtevajo redne poklicne prometnike najmanj na 9 križiščih.

Za izboljšanje prometnega reda v okraju, predvsem na zveznih cestah in važnejših centrih, smo letos močnejše vključili v te zadeve postaje LM. Te so urejale promet, predvsem v času prometnih konic na glavnih cestah, ob sobotah in nedeljah ter na cestah, ki vodijo na kopališče ob Savi, Sori itd. S tem so PLM dopolnjevale delo postaje motorizirane LM in PLM za usmerjanje prometa. Tudi službo teh dveh postaj smo letos razporejali predvsem po prometnih potrebah.

V mestu Ljubljani smo za urejanje prometa v konicah uporabljali posebni sistem zasedanja delovnih mest. Ker za uspešno urejanje prometa v takih konicah, kakor n. pr. ob 14. uri, ni zadostovalo število poklicnih miličnikov in študentov-prometnikov, smo v to službo vključili še miličnike mestnih postaj LM. Način se je pokazal kot uspešen. S tem je bila marsikatera nezgoda preprečena.

Honorarna zaposlitev študentov za urejanje prometa se je izkazala kot zelo koristna. Lahko trdimo, da so študenti izpolnili vsa pričakovana in dosegli lep napredek v strokovnosti. Poleg urejanja mestnega prometa predavajo študenti-prometniki o prometni vzgoji na vseh osnovnih šolah in nižjih gimnazijah v Ljubljani. Uporabljamo jih za razstave in po potrebi tudi za druge naloge. Rezultati so vidni. Tudi vodstva šol se zelo povoljno izražajo o njihovem delu. Letos je 60 študentov pomagalo urejati promet v večjih turističnih centrih in na avtocesti.

Ker so v preteklih letih večino hujših prometnih nesreč zakrivali vinjeni šoferji, med temi je bilo precej poklicnih voznikov, smo letos izvršili več preizkušenj glede zaužitih alkoholnih pijač. Nekatere od teh so pokazale, da je tudi do 40% kontroliranih poklicnih voznikov uživalo med službenim časom alkoholne pijače. Na podlagi tega smo storili vrsto ukrepov, da bi se zmanjšalo uživanje alkoholnih pijač med poklicnimi vozniki. Imeli smo konferenco s predstavniki vseh večjih transportnih podjetij, prirejali smo predavanja o škodljivih posledicah uživanja alkoholnih pijač med vožnjo, s posebnimi letaki smo opozarjali voznike na posledice uživanja alkohola med vožnjo itd.

Menimo, da je bilo to naše prizadevanje uspešno, kar se kaže tudi v polletnem pregledu vzrokov prometnih nesreč. Statistično je ugotovljeno, da je v prvi polovici tega leta bilo od skupnega števila prometnih nesreč 3% manj nesreč zaradi uživanja alkohola kot lani. Lani je bilo od skupnega števila prometnih nesreč 11% nesreč zaradi vpliva alkohola, letos v prvem polletju pa 8%. Padec je sicer majhen, vendar razveseljujoč in lahko upravičeno upamo, da bo v prihodnje še večji. Uspeh borbe proti vinjenim voznikom se kaže tudi v tem, da je vsako leto manj takih voznikov, pri katerih je ob odvzemu krvi ugotovljena koncentracija alkohola v krvi nad 2%. Za primerjavo nam daje statistika preteklih let naslednje podatke: leta 1955 je bilo takih primerov 144, leta 1956 98, leta 1957 87. Na drugi strani pa se kaže, da je na cestah vedno več voznikov, ki uživajo alkoholne pijače v manjših količinah. Pri teh je ugotovljena koncentracija alkohola v krvi ob odvzemu krvi od 0,5 do 2%. Takih primerov je bilo leta 1955 151, leta 1956 170 in leta 1957 219. Uspehi v borbi proti alkoholu so vidni in nam narekujejo še nadaljnje ukrepe. Zaradi tega smo uvedli tudi evidenco voznikov, ki so uporabljali motorna vozila vinjeni.

V prizadevanju za zmanjšanje zla, ki ga v prometu povzroča alkohol, smo skupaj z Inštitutom za sodno medicino in podjetjem TOS uspeli, da imamo že prve domače alcoteste, ki jih izdeluje podjetje TOS. Prvi preizkusji kažejo, da jih bo mogoče že v prihodnjem letu redno uporabljati. S tem bodo dobili uslužbenci LM kakor tudi podjetja sama močno preventivno sredstvo

za preprečevanje uživanja alkohola med vožnjo.

Kot vmesno stopnjo med mandatnim kaznovanjem in ovadbami sodniku za prekrške smo uvedli za kolesarje in pešce posebne opozorilne listke. Ti imajo dvojni namen: prvič, kršitelje cestno-prometnih predpisov seznanijo z osnovami pravilnega ponašanja na javnih cestah in drugič, služijo organom notranjih zadev kot evidenca o kršiteljih — povratnikih. Tiste kršilce, ki se v teh evidencah večkrat pojavljajo, in jih poleg tega prijavljamo sodniku za prekrške, kličemo še na posebno predavanja, kjer jih seznanimo s posledicami neupoštevanja cestno-prometnih predpisov. Letos je bilo izdanih preko 4000 takih opozorilnih listkov.

Glede kaznovanja koristnikov javnih cest smo izvajali v prvi polovici tega leta zmerno kazensko politiko, vendar nekoliko ostrejšo od lanskega leta. Zaradi tega lahko trdimo, da spričo neprimerno povečane prometa od leta 1955/56 ni bil v kazenski politiki preoster kurz, čeprav je bil ostrejši kot lani. Leta 1955 je bilo mandatno kaznovanih 3558, leta 1956 21955, leta 1957 5436 in v prvi polovici tega leta 10514 koristnikov javnih cest. Uslužbenci LM so izrekli mandatne kazni predvsem za tiste kršitve, ki predstavljajo v cestnem prometu večjo nevarnost.

Organi notranjih zadev so v prvem letošnjem polletju odstopili sodniku za prekrške 2436 ovadb, v preteklem letu pa skupaj 3891 ovadb. Poleg upravne kazni je bilo v prvem polletju 1958 izrečenih 29 varstvenih ukrepov začasnega odvzema vozniskega dovoljenja. Lani je bilo v vsem letu izrečenih takih ukrepov 37. Sodniki za prekrške pa so izrekli le malo zapornih kazni — v skupnem trajanju 24 dni.

Tudi v tem letu je tajništvo posvečalo posebno pozornost vzgoji državljanov. Nadaljevali in razvijali smo vse tiste oblike vzgojne dejavnosti, ki so se do sedaj pokazale kot uspešne. Vzgojna propaganda dejavnost je bila usmerjena po analizah, ki so pokazale, kje so največje potrebe.

Upoštevali smo, da je tisk eno izmed važnih sredstev vzgoje. V ta namen smo imeli poseben konferenec s predstavniki vseh večjih časopisnih podjetij. Ta so z razumevanjem upoštevala naše želje, da se tisk bolj angažira za seznanjanje javnosti o problemih prometa. Uspehi so se pokazali, saj je bilo v tem letu skoraj dnevno, vsaj v enem izmed dnevnikov, kak članek, reportaža ali podobno. Naši uslužbenci so prispevali vrsto člankov tudi raznim podeželskim in strokovnim časopisom in revijam.

Da bi kolesarje, ki so v znatnem številu udeleženi pri prometnih nezdah, množično seznanili z napakami, zaradi katerih se dogajajo pogosto prometne nezdge, smo izdali 50.000 letakov, ki so bili razdeljeni med te koristnike cest. V vzgojne svrhe smo poleti predvsem v glavni prometni sezoni opozarjali kolesarje s posebnimi avtomobili z zvčniki. Po vseh kinematografih okraja krožijo serije dispozitivov, ki kažejo napake posameznih vrst koristnikov cest.

Za kolesarje, ki so poseben problem v prometu ljubljanskega okraja, smo pripravili posebno izložbo, ki je prikazovala izključno vedenje kolesarjev na cesti. Prirejena je tako, da jo je mogoče pošiljati po okraju brez večjih stroškov in se lahko postavi v vsako izložbo. Ta

izložba je bila do sedaj že v osmih večjih okrajnih centrih, predvsem v krajih ob cestah I. reda.

Tudi za voznike vpreg, ki predstavljajo nemajhen problem na glavnih cestah, smo izdali več tisoč letakov, s katerimi smo jih seznanjali z napakami, zaradi katerih se dogajajo nezdge. Vzporedno z opozarjanjem teh koristnikov smo tudi zaostriili zahtevo glede vožnje in opreme vprežnih vozil na glavnih cestah.

Tudi v tem letu smo uporabljali razstave kot eno izmed sredstev za seznanjanje prometnih uslužbencev z njihovimi napakami. Večja izložba je bila prirejena v vseh večjih centrih bivšega kočevskega in trboveljskega okraja. Združeno s temi prometnimi razstavami smo imeli na vseh šolah občin tudi predavanja o prometu. Ta predavanja je poslušalo cca 10.500 otrok. Otroci osnovnih šol so ob prikazovanju prometne razstave sodelovali kot pionirji-prometniki pri urejanju cestnega prometa. Otroci so med ogledom razstave izpolnjevali anketne liste, najboljši odgovori pa so bili nagradi s sredstvi, ki so jih dali v ta namen na razpolago občinski ljudski odbori. Skupna vrednost teh nagrad je znašala preko 100.000 din. Za odrasle državljane smo v vseh večjih centrih organizirali večerna predavanja o prometu, ki so bila združena s predvajanjem strokovnih filmov. Teh predavanj se je udeležilo cca 1500 državljanov.

Meseca maja smo v prostorih podjetja »Iskra« v Ljubljani postavili izložbo, v kateri smo široko javnost seznanili z naraščanjem prometnih nezd in njihovih vzrokov. Prav tako smo priredili posebno izložbo v »Tednu otroka«, ki je bila posvečena skrbi organov za notranje zadeve za varnost otrok na cesti. Uslužbenci LM dajejo dnevno mnogo informacij državljanom, t. j. pešcem in voznikom motornih vozil — domačim in tujim. Da bi bile te usluge dobre in zanesljive, smo izdali za take potrebe poseben priročni zemljevid mesta, na katerega nariše miličniki osebi, ki se obrne nanj za informacijo, najbližjo pot, po kateri lahko pride do zaželenega kraja.

Pri vzgoji mladine o prometni varnosti smo poleg do sedaj preizkušenih oblik uvajali tudi nove.

Predavanja o prometni vzgoji na osnovnih šolah smo v tem letu še razširjali na nižje gimnazije oziroma na vse osemletke. S tem se je naša vzgojna dejavnost razširila za 7000 novih učencev, poleg 9000 učencev osnovnih šol. Za nižje gimnazije smo sestavili nov program predavanj s primerno učno snovjo za te razrede. Predavajo miličniki-študenti v vseh razredih enkrat mesečno. Mesečno opravijo 500 ur predavanj, poslušajo jih okrog 16.000 učencev. Po istem programu predavajo študenti tudi na 13 šolah učencev v gospodarstvu.

V namenu izboljšanja prometne vzgoje je tajništvo za notranje zadeve razpisalo posebno anketo med pedagogi osnovnih šol in gimnazij, da bi ugotovilo, kakšne oblike vzgoje so se do sedaj pokazale za najbolj uspešne in kaj bi bilo potrebno za izboljšanje. Namen ankete je bil tudi ugotoviti, kakšno je zanimanje med prosvetnim kadrom za prometno vzgojo na šolah.

Od 280 anketiranih jih je 233 odgovorilo. Analiza ankete je pokazala, da imajo vsi udeleženci ankete za potrebno, celo za nujno, vzgajati otroke v prometni varnosti.

Na vprašanje, ali naj se prometni pouk vključuje v redni učni program, meni 91% udeležencev ankete, da je to potrebno. Na vprašanje, kdo naj opravlja to vzgojno delo v šolah, se je večina izrazila, da bodi to miličnik, nekateri pa, da bodi to učitelj. Velika večina smatra za potrebno, da se izda ustrezen učbenik, ker bi bila s tem zajamčena, enotnost vzgoje in zanesljiva pedagoška osnova. Naše tajništvo meni po ugotovitvah ankete, da stanje v prometu že zahteva vključitev prometne vzgoje v redni učni program. V mestu to vzgojo že posredujejo otrokom miličniki-študenti; potrebno bi bilo, da bi vsaj v šolah, ki so ob cestah I. reda, prevzela skrb za to vzgojo vodstva šol.

V ta namen pripravlja prometni oddelek program za potrebno iz-

obrazbo dijakov učiteljskega, ki naj bi v prihodnje prevzeli po šolah skrb za vzgojo otrok.

Za nadaljnjo prometno izobrazbo mladine je tajništvo pričelo z akcijo za izgradnjo 10 pionirskih avtomobilčkov. Do sedaj je zbranih v ta namen že okrog 2 milijona dinarjev, orientacijska cena enega avtomobilčka pa znaša od 250 do 300 tisoč din. Tajništvo bo organiziralo za tiste učence, ki bodo pri prometni vzgoji na šolah pokazali najboljše znanje, poseben tečaj za mladinske voznike motornih vozil. Vsi tisti, ki bodo uspešno opravili tečaj, bodo dobili posebno izkaznico mladinskega voznika. S to izkaznico se bodo lahko v letnem času za zabavo vozili na posebnem pionirskem avtodromu, ki bo opremljen z vso predpisano in potrebno signalizacijo.

Nesreče v prometu med mladino in skrb staršev pri odhodu v šolo in vračanju domov so dale idejo, da smo v sodelovanju z vodstvi ljubljanskih šol organizirali posebno pionirsko prometno službo, katere namen je vodenje otrok, predvsem najmlajših, preko nevarnih križišč na poti v šolo in domov. Pionirska služba že deluje v vseh šolah v mestu, postopoma pa se uvaja tudi na vseh šolah ob cestah I. reda. Pionirji-prometniki imajo posebne uniforme, za katere dajejo sredstva občine. Občine, predvsem ob cestah I. reda in pa tudi nekatere v mestu, so v te namene že dale precejšnja sredstva. Vodstva šol ugotavljajo veliko korist te službe, prav tako pa so jo z veseljem sprejeli tudi starši in z velikim navdušenjem zlasti otroci.

z majhnimi stroški zgraditi komunalne naprave.

Poplavna zemljišča, zemljišča z visokim stanjem podzemnih vod, nestabilna zemljišča in zemljišča, katerih nosilnost znaša manj kot 1 kg/cm², se za gradnjo stanovanjskih hiš praviloma ne uporabijo.

5. člen

Hiše morajo biti priključene na javni vodovod, električno omrežje, na javno kanalizacijo in na plin, kjer obstajajo možnosti. Če ni javnega vodovoda, morajo imeti hiše svoj hišni vodovod ali drugačno higiensko oskrbo z vodo.

Ce ni javne kanalizacije je obvezan priključek na greznico, ki mora biti zgrajena skladno s posebnimi tehničnimi predpisi.

6. člen

Na koncentriranih gradbiščih se mora pred pričetkom gradnje zgraditi električno, vodovodno, kanalizacijsko in cestno omrežje, nadalje v grobem prostori za servisne delavnice, preskrbo naselja, družbeno življenje v naselju ali drugi objekti, ki predstavljajo setavni del stanovanjskega naselja, kot so skupne pralnice, prostori za shrambo koles in mopedov, vse to pa v takem obsegu, kot je to predvideno v občinskem splošnem programu stanovanjske izgradnje in kot te prostore potrebuje začasno v času gradnje naselja gradbena operativna za svoja skladišča, pisarne, stanovanja gradbenih delavcev in podobno.

Ce se gradijo predhodno ali vzporedno z gradnjo hiš komunalne naprave in prostori iz prejšnjega odstavka tega člena, mora biti v pogodbi med investitorjem in gradbeno operativno določeno zlasti, katere komunalne naprave in kateri prostori ter do katerih gradbenih faz se bodo gradili ter kdo jih bo dokončal in usposobil za njihov osnovni namen.

Ce so komunalne naprave in prostori deloma že zgrajeni, ali če to narekujejo osebni razlogi, sme dovoliti občinski ljudski odbor, da se ti objekti ne gradijo.

7. člen

Hiše se lahko ogrevajo s centralno kurjavo, če je ekonomičnost investicije in eksploatacije v potrjenem investicijskem programu.

V koncentriranih gradbiščih se na isti način obravnava ekonomičnost investicije za skupno toplarno.

8. člen

Hiše (bloki) se zidajo praviloma s 5 etažami nad terenom. Hiše z manj kot 5 etažami se lahko zidajo, če nosilnost tal ne dovoljuje višjih hiš, če tako gradnjo narekujejo zidalni načrti, ali če po občinskem splošnem programu stanovanjske izgradnje v občini Ljubljana-Sentvid ni potrebno večje število stanovanj.

Z dovoljenjem občinskega ljudskega odbora se lahko izjemoma zazidajo hiše z več kot 5 etažami, če to narekujejo posebni urbanistični razlogi. Občinski ljudski odbor je v takem primeru dolžan za deveto predhodno predložiti v obravnavanje stanovanjski skupnosti, oziroma zborom volivcev.

9. člen

Stanovanja morajo biti zgrajena v hišah, ki ustrezajo splošnim tehničnim predpisom glede konstrukcije, toplote in zvočne zaščite, požarne varnosti in osnovne higijene. Gradnja provizorijev za stanovanja ni dovoljena.

OBČINSKI LJUDSKI ODBORI

OBČINA LJUBLJANA-CENTER

POROČILO

o izidu nadomestnih volitev v občinski zbor

Občinska volilna komisija občine Ljubljana-Center podaja po členu 92 Zakona o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov poročilo o ugotovljenih volilnih izidih pri nadomestnih volitvah odbornika v Občinski zbor občinskega ljudskega odbora Ljubljana-Center, ki so bile dne 23. novembra 1958.

V volilni enoti št. 13 v kateri se voli en odbornik sta bila dva kandidata in sicer:

Potočnik Janko, ki je dobil 363 glasov in

Verce Franc, ki je dobil 115 glasov.

Za odbornika je bil torej izvoljen kandidat Potočnik (Janko) Janko, uslužbenec, Novi trg št. 2.

Glasovalo je 509 volivcev.

Neveljavnih glasovnic je bilo 31. Štev.: 02/1-6825/1.

Datum: 23. novembra 1958.

Predsednik

občinske volilne komisije:
Vladimir Tance l. r.

OBČINA LJUBLJANA-MOSTE

Razpis

Komisija za uslužbenske zadeve pri Občinskem ljudskem odboru Ljubljana-Moste drugič razpisuje po 33. in 36. členu zakona o javnih uslužbenih službeno mesto:

pisarniške uslužbenke

Pogoj: najmanj nižja strokovna izobrazba z znanjem strojepisja.

Plača s položajno plačo po zakonu o javnih uslužbenih.

Prijave sprejema tukajšnji ljudski odbor 15 dni po objavi v »Glasniku«, uradnem vestniku okraja Ljubljana.

Komisija
za uslužbenske zadeve

OBČINA RIBNICA

POROČILO

o izidu nadomestnih volitev v zbor proizvajalcev

Občinska volilna komisija v Ribnici podaja po 92. členu zakona o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov poročilo o ugotovljenih volilnih izidih pri nadomestnih volitvah odbornika v zbor proiz-

izvajalcev Občinskega ljudskega odbora Ribnica na Dolenjskem v proizvajalni skupini industrije, trgovine in obrti, ki so bile 13. septembra 1958.

V volilni enoti št. 2 v kateri se je na nadomestnih volitvah volilo enega odbornika, sta bila dva kandidata in sicer:

Lesar (Anton) Anton, Jurjevica 5, ki je dobil 58 glasov;

Andoljšek (Janez) Pavel, Ribnica, ki je dobil 43 glasov.

Za odbornika je bil izvoljen kandidat:

Lesar (Anton) Anton, Jurjevica 5. Volilnih upravičencev je v tej enoti 113.

Glasovalo je 105 volilnih upravičencev.

Štiri glasovnice so bile neveljavne.

Številka: 3/58.

Datum: 16. septembra 1958.

Predsednik

občinske volilne komisije:
Julij Plut l. r.

OBČINA LJUBLJANA-ŠENTVID

493.

Na podlagi 1. odstavka 1. člena uredbe o posebnih pogojih za gradnjo stanovanjskih hiš in upravnih stavb in o družbenem nadzorstvu nad to gradnjo (Ur. l. FLRJ št. 15/58), v zvezi z resolucijo Ljudske skupščine LR Slovenije o usmerjanju stanovanjske izgradnje (Uradni list LRS št. 22/58) in 26. členom statuta občine Ljubljana-Sentvid je občinski ljudski odbor Ljubljana-Sentvid na seji občinskega zbora in zbora proizvajalcev dne 30. oktobra 1958 sprejel

ODLOK

o usmerjanju gradnje stanovanjskih hiš na območju občine Ljubljana-Sentvid.

I.

SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Iz namenskih sredstev za gradnjo stanovanj (v nadaljnjem besedilu družbena sredstva) ali z udeležbo teh sredstev se smejo zidati stanovanjske hiše (v nadaljnjem besedilu hiše) in opremljati stanovanja na območju občine Ljubljana-Sentvid samo v skladu z določbami tega odloka.

2. člen

Zidati se morajo predvsem hiše z večjim številom stanovanj (bloki)

v koncentriranih gradbiščih. Dopušča se pa tudi gradnja vrstnih hiš, kjer to narekujejo posebni pogoji.

Pri individualnih hišah je treba stremeti za tem, da se doseže čimvečja gostota prebivalcev na 1 ha — v povprečju praviloma ne sme površina zemljišča za eno hišo presegati 400 kvad. metrov. Pri obstoječi zazidavi z neugodno parcelacijo naj se gostota prebivalcev doseže z vmesno zazidavo več stanovanjskih hiš. Zazidava posameznih nezazidanih zemljišč v strnjelih stanovanjskih predelih se lahko dovoli samo, če je v skladu s potrjenim urbanističnim programom.

Hiše se zidajo organizirano na terenih, ki se predhodno preiščejo glede nosilnosti tal in po vnaprej določenem programu, ki mora zajemati poleg hiš tudi vso pripadajočo komunalno ureditev in vse objekte, ki so potrebni naselju kot celoti. Prostore za uslužnostne objekte je treba praviloma graditi v posebnih objektih izven stanovanjske hiše.

Izjeme so dovoljene, če dejavnost, kateri so ti prostori namenjeni, ne povzroča ropota in šuma ali sicer ne moti okolice in če gradnja takih prostorov ne zahteva dražje konstrukcije in funkcionalno ne omejuje možnosti za racionalno izrabo stanovanjskih etaž.

Pri zazidavi vrzeli v obstoječih naseljih je treba v programu gradnje analizirati in upoštevati potrebe naselja, oziroma stanovanjske skupnosti, po prostorih za dnevno preskrbo in drugih servisnih prostorih.

Zazidava stanovanjskega naselja mora biti urbanistično tako urejena in organizirana, da omogoča večkratno uporabo istih projektov.

3. člen

S projektom za hišo mora biti izdelana racionalna rešitev za ureditev bližnje okolice, potrebnih zelenih površin, otroških igrišč, stanovanjskih potov, dovozov k odprtinam za vmetavanje kuriva, za odvoz smeti in podobno.

4. člen

Pri izbiri zemljišča za stanovanjsko izgradnjo imajo prednost zemljišča, na katerih so že urejene osnovne komunalne naprave, če ustrezajo predvideni nazidavi. Če ni takih zemljišč, se izberejo zemljišča v bližini komunalnih naprav ali zemljišča, na katerih je mogoče

10. člen

Vsaka hiša mora imeti prostor za kurivo in ožimnico v kleti. Pralnica, sušilnica, likalnica in kopalnica ter prostor za shrambo koles morajo biti koncentrirani na enem mestu v stanovanjski hiši za eno ali več stanovanjskih hiš, ali pa v posebnem objektu. Uporaba teh prostorov mora biti ekonomsko upravičena.

V hiši ne smejo biti garaže za motorna vozila, razen v primerih, ki so utemeljeni z zazidalnim načrtom, oziroma z investicijskim programom. V zazidalnem načrtu je treba predvideti zemljišča za parkirne prostore in garaže.

11. člen

Vrste stanovanj se določijo po številu prostorov glede na število odraslih družinskih članov tako, da se štejeta na eno sobo dve ležišči. Ležišče v bivalni kuhinji se ne upošteva.

Za družino se štejejo starši z otroki, osebe, ki jih je koristnik stanovanja dolžan preživljati in gospodinjke pomočnice. Pri hišah, kjer so predvidena stanovanja za več kot 4-članske družine, mora biti izkazana upravičenost zidanja takih hiš s strukturo družin, katerim so stanovanja namenjena.

12. člen

Občinski ljudski odbor usmerja izgradnjo stanovanj na svojem območju s splošnim programom stanovanjske izgradnje, ki ga sprejme v okviru perspektivnega plana občine najmanj do leta 1961.

S splošnim programom, ki je priložen, se predpisuje izgradnja takih stanovanj, ki upoštevajo razpoložljiva družbena sredstva in ki najbolj ustrezajo potrebam in navadam najširšega sloja prebivalcev, upoštevajoč njihove potrebe in ekonomske zmogljivosti ter strukturo družin.

II.

STANDARDNA STANOVANJA

13. člen

Vsako standardno stanovanje mora imeti glavne prostore, to je, ustrezno število sob in delovno ali bivalno kuhinjo in potrebne stranske prostore: predsobo, kopalnico (s prho ali kadjo), stranišče ter shrambo za živila in čistila. Shrambi sta samostojna prostora ali pa zidani omari z vzgonsko ali etažno ventilacijo.

V stanovanjskih blokkih pri 2 in večsobnih stanovanjih se priporoča gradnja povezovalnih stanovanj (garsonier) za zakonce brez otrok ali za samce. Taka povezovalna stanovanja naj bodo konstrukcijsko in funkcionalno po možnosti zgrajena tako, da jih je mogoče uporabljati samostojno ali pa povezati s sosednjim stanovanjem.

Garsoniera mora imeti najmanj sobo in stranišče ter prostor za umivanje z možnostjo kasnejše namestitve sanitarne opreme.

Vsako stanovanje in garsoniera morata biti oskrbovana s pitno vodo. Skupne sanitarije so dovoljene le v javnih domovih.

14. člen

V standardnih stanovanjih se lahko predvidi delovna ali bivalna kuhinja.

Stanovanja z bivalno kuhinjo nimajo predvidene posebne dnevne sobe. V takem primeru je kuhinja prostor za najmanj 12 m² površine. Bivalno kuhinjo je iz higienskih razlogov mogoče predvideti le pri stanovanjih, ki so projektirana za največ štiri odrasle osebe. Če je

bivalna kuhinja urejena tako, da ima kuhinja nišo, ki je posebej prezračevana, jo je mogoče predvideti tudi v stanovanju za več kot štiri odrasle osebe.

Delovna kuhinja je prostor, ki je po svojih dimenzijah in opremljen prilagojen gospodinjstvenemu delu, ne pa dnevnemu bivanju. Če projekt predvideva delovno kuhinjo, je treba predvideti tudi dnevno sobo. Če ima delovna kuhinja poseben dostop in jedilni kot, je mogoče upoštevati v dnevni sobi eno normalno ležišče.

15. člen

Vsako stanovanje mora imeti kompletno stranišče ter prostor za kopalnico in instalacijo z možnost-

Največja bruto etažna površina stanovanja

	1	2	3	4	5	6
stanovanja	—	51	66	81	97	109
garsoniere	28	37	—	—	—	—

Najmanjša čista površina stanovanja

	1	2	3	4	5	6
stanovanja	—	32	42	52	62	72
garsoniere	20	24	—	—	—	—

Za največjo bruto tlorisno etažno površino se šteje površina stanovanja s pripadajočimi zidovi in delom stopnišča, vendar brez stranskih prostorov izven območja stanovanja (kleti, podstrešja, garaže itd.). Površina za balkone in loggie se vračunava pri balkonih s 50%, pri loggijah s 100% v dopustno bruto tlorisno etažno površino.

Čista površina je izmera prostora med neometanimi zidovi.

Vsako standardno stanovanje mora imeti vsaj eno sobo z najmanj 14 m² čiste površine, druge sobe z dvema ali enim ležiščem naj bi merile 12 m², oziroma 8 m² čiste površine, v nobenem primeru pa ne manj kot 10 m² oziroma 6 m². Pri tem se šteje za eno sobo največ dve ležišči, eno ležišče v bivalni kuhinji pa se ne upošteva.

17. člen

Občinski ljudski odbor, in sicer oba zbora enakopravno lahko odstopita od predpisanih standardnih stanovanj, če urbanistični pogoji, lokacija in namemba hiše oziroma stanovanj zahtevajo posebne naprave, opremo, obdelavo in podobno, s tem, da dovoli gradnjo stanovanj, katerih bruto etažna tlorisna površina sme presegati do 10% površine iz 16. člena tega odloka.

III.

ELEMENTI GRADENJ

18. člen

Občinski ljudski odbor bo razvijal določeno obliko organizacij za investicijske storitve, kot so Zavod za stanovanjsko izgradnjo, stanovanjsko zadrugo in druge oblike združevanja investitorjev, opirajoč se pri tem na pridobljene izkušnje teh organizacij, ki morajo za izvajanje programa stanovanjske graditve prvenstveno upajati tipizacijo elementov, konstrukcij in hiš.

19. člen

Organizacije iz prejšnjega člena se lahko združujejo zaradi skupne izdelave programa tipizacije elementov, konstrukcij in hiš ter so dolžne zaradi realizacije stanovanjske graditve pogodbeno vključevati gradbeno operativno, industrijo gradbenega materiala, projektne organizacije, Zavod za raziskavo materiala in konstrukcij LRS in druge organizacije, ki se bavijo s temi vprašanji.

jo namestitve prhe ali kopalne kadi.

Stanovanja, grajena do vključno za štiri rodbinske člane, morajo imeti združeno stranišče in kopalnico v enem prostoru, stanovanja, grajena za pet ali več članskih družin, pa imajo stranišče lahko ločeno od prostora za kopalnico.

V kuhinjah in kopalnicah smeta biti le dve vrsti kurjave, in sicer na trdo gorivo in elektriko ali trdo gorivo in plin.

16. člen

Tlorisna površina standardnih stanovanj mora biti v mejah največje tlorisne etažne površine in najmanjše čiste površine stanovanj glede na število ležišč, kakor sledi:

ležišča

	1	2	3	4	5	6
stanovanja	—	51	66	81	97	109
garsoniere	28	37	—	—	—	—

ležišča

	1	2	3	4	5	6
stanovanja	—	32	42	52	62	72
garsoniere	20	24	—	—	—	—

Konstrukcije

20. člen

Načeloma se dopuščajo vsi načini gradnje, vendar mora projektant upravičiti izbiro gradnje s realnimi ekonomskimi analizami ali s posebnimi pogoji. Dovoljuje se vse konstrukcije, pri katerih bi ekonomska primerjalna analiza dokazala nižjo ali enako ceno nasproti drugi vrsti konstrukcije.

Konstrukcijska višina prostora sme znašati 2,70 ali 2,80 m, pri tem pa čista površina stanovanjskih prostorov ne sme biti manjša od 2,40 m.

Za podometno instalacijo je treba predvideti potrebne rege.

Naknadno izsekovanje reg ni dovoljeno.

Ostrešje

21. člen

Strehe ne smejo biti ravne, razen če to narekujejo posebni razlogi. Terasa ne smejo biti tlakovane z brušenimi betonskimi ploščicami. Za ostrešje se smejo uporabljati le konstrukcije, ki izkazujejo najekonomičnejšo uporabo lesa.

Stopnišča

22. člen

Posebne vhodne veže pri standardnih stanovanjih niso dopustne, ker mora biti hišni vhod neposredno v stopnišče. Širina stopniščnih ram sme biti 1,20 m. Stopnice morajo biti proste montažne izvedbe, kjer so obdelane le nastopne ploskve. Oblaganje zidov v vežah in stopniščih ni dopustno. Višina in širina stopnic naj se približuje izmeri 17,5 × 29 cm.

Vrata in okna

23. člen

Notranja vrata morajo biti izdelana po principu suhe montaže industrijske serijske izdelave. Širina vrat je za glavne prostore 90 ali 80 cm, za stranske prostore 70 cm v zidarski izmeri. Višina vrat je 200 cm.

Svetloba oken (šipe) ne sme presegati šestine tlorisne površine prostora, v bivalnem prostoru pa je lahko večja.

Električna instalacija

24. člen

Bližnji vodi morajo teči skozi stopnišče, razdelilci sob praviloma v etažah, bodisi za vsa stanovanja skupaj ali pa ločeno za posamezno stanovanje s priključkom na stop-

nišče. V glavnih prostorih se lahko stropna svetlobna telesa namestijo s stenskimi, če so s tem dosežejo večji prihranki na električni instalaciji.

Za električne instalacije se lahko uporabljajo vodi iz plastične mase v ometu.

Vodovodne instalacije

25. člen

Instalacije za vodo in kanalizacijo morajo biti združene v enem sanitarnem vozlu.

Na eno stanovanje sme biti po en navpični dovod in odvod.

Kjerkoli je to mogoče, naj se vodovodne instalacije naredi znotraj ob zidu. Za odpadne cevi je mogoče uporabljati tudi izdelke iz plastične mase.

Druge naprave

26. člen

Zbiranje smeti mora biti koncentrirano v hiši ali izven nje, v posebnih objektih, nikakor pa ne na stopnišču in v vhodnih vežah.

Vertikalni jaški za odmetavanje smeti so dopustni pri hišah s tremi ali več nadstropji.

Odprtina za vmetavanje kuriva mora biti na enem mestu za vsako stopnišče, in sicer na tisti strani, kjer je dovoz do stavbe.

27. člen

Ta odlok začne veljati po objavi v »Glasniku«, uradnem »vestniku« okraja Ljubljana.

Št. 05/1-2490/58.

Ljubljana, 30. oktobra 1958.

Predsednik

Občinskega ljudskega odbora

Ljubljana-Sentvid:

Franc Pipan l. r.

OBČINA LJUBLJANA-VIČ

494.

Zbor proizvajalcev Občinskega ljudskega odbora Ljubljana-Vič je na podlagi 20. in 1. odstavka 137. člena zakona o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov (Ur. list LRS št. 25/57) na 4. redni seji dne 20. novembra 1958 sprejel

ODLOK

o razpisu nadomestnih volitev v 6. volilni enoti zbora proizvajalcev ObLO Ljubljana-Vič

1. člen

Razpisujejo se nadomestne volitve v 6. volilni enoti zbora proizvajalcev Občinskega ljudskega odbora Ljubljana-Vič, ki obsega naslednje gospodarske organizacije:

a) Tovarna konzerv Ljubljana-Vič, Tržaška cesta 133;

b) »Plutak« obrat Vič, Cesta dveh cesarjev 401/a;

c) Kartonažna tovarna, obrat Vič, Cesta dveh cesarjev 401/b;

d) »Skip«, obrat Podsmreka;

e) Elektro Ljubljana-okolica, obrat Notranjska—Vrhnika, rajon Brezovica;

f) Podjetje za PTT promet, Ljubljana, Cigaletova 6 in sicer Pošta Ljubljana 11, Tržaška cesta 84 in Pošta Brezovica;

g) »Mehanika«, Ljubljana, Tržaška cesta 84;

h) »Mesnina«, Skofja Loka, Ljubljana, Viška cesta 22;

i) »Gostilna« »Pri Poku«, Brezovica 83;

j) »Gostilna« »Pri Kopaču«, Brezovica;

k) »Gostilna« »Pri Jami«, Notranje gorice 47;

l) Mizararska obrtna delavnica Brezovica;

- l) Krojaška obrtna delavnica Brezovica;
m) Pekarska obrtna delavnica Brezovica;
n) Mesarska obrtna delavnica Brezovica;
o) KZ Vnanje gorice — pletarska delavnica;
p) Komunalno gospodarstvo Brezovica.

V tej volilni enoti je prenehal mandat članu zbora proizvajalcev odborniku Petru Pungartniku.

2. člen

Volitve bodo v soboto dne 20. januarja 1959.

Ta odlok se objavi v »Glasniku«, uradnem vestniku okraja Ljubljana in na krajevno običajen način v navedeni volilni enoti.

Št.: 03/6-5190/2-1958.

Datum: 20. novembra 1958.

Predsednik občinskega ljudskega odbora: Ignac Voljč l. r.

Vsečina

Vabilo na 7. sejo Mestnega sveta. Prometna varnost v letu 1958. Poročilo o izidu nadomestnih volitev v občinski zbor občine Ljubljana-Center. Razpis delovnega mesta pisarniške uslužbenke občine Ljubljana-Mostje. Poročilo o izidu nadomestnih volitev v zbor proizvajalcev občine Ribnica.

493 Odlok o usmerjanju gradnje stanovanjskih hiš občine Ljubljana-Sentvid.

494 Odlok o razpisu nadomestnih volitev v 6. volilni enoti zbora proizvajalcev občine Ljubljana-Vič.

Zaključni računi gospodarskih organizacij za leto 1957.

Popravek

Na strani 494 v 95. številki »Glasnika« sta se pomotoma vrnila naslova kmetijskih zadrug Predgrad pri Kočevju in Turjak pri zaključnih računih za leto 1957 podjetij »Graverstvo«, Ljubljana, Celovška št. 30c, in Kmetijske zadruge, Dolško, Dol pri Ljubljani. S tem ne ljubo pomoto popravljamo in prosimo bralce, da nam oprostite.

Zaključni račun trgovskega podjetja »POLJE«, Ljubljana-Polje

Trgovsko podjetje »Polje« je imelo v letu 1957 v svojem sklopu 14 poslovalnic ter je opravilo za 293.691.599 din prometa. Podjetje je zaposlilo 43 delavcev in uslužbencev ter 6 vajencev. Vse nastale probleme v zvezi s poslovanjem podjetja je reševal delavski svet na svojih rednih zasedanjih. Vse obveze do družbene skupnosti so v celoti poravnane.

AKTIVA BILANCA na dan 31. decembra 1957 PASIVA

Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	6.004	1.	Skład osnovnih sredstev	3.937
2.	Investicije v teku	4.442	2.	Investicijsko posojilo za osnovna sredstva	6.304
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	2.651	3.	Razni skladi	3.996
			4.	Dolgoročno posojilo za financiranje investicij	—
			5.	Drugi viri financiranja investicij	205
B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev		
4.	Skupna obratna sredstva	28.968	6.	Banka — kredit za obratna sredstva	19.372
			7.	Skład obratnih sredstev	403
			8.	Investicijsko posojilo za obratna sredstva	—
			9.	Pasivne časovne razmejitve	—
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			C. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva		
5.	Kupci in druge terjatve	3.073	10.	Dobavitelji in druge obveznosti	11.545
6.	Druga aktiva	624	11.	Druga pasiva	—
	Skupaj:	45.762		Skupaj:	45.762

Računovodja:
Ivanka Meden

Predsednik UO:
Franc Veber

Direktor:
Stane Černe

Zaključni račun MIZARSKEGA OBRITNEGA PODJETJA, Ljubljana, Knezova 28

Podjetje je uspešno zaključilo leto 1957 z realizacijo 24.000.000 din, plan za leto 1957 pa je bil 18.000.000 din. Podjetje zaposluje 20 delavcev in uslužbencev, ki imajo svoj upravni odbor. Vse obveznosti do družbene skupnosti so bile v redu poravnane. Podjetje je pavšalirano in se bavi z izdelovanjem stavbnega in umetnega pohištva.

AKTIVA BILANCA na dan 31. decembra 1957 PASIVA

Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	6.423	1.	Skład osnovnih sredstev	6.428
2.	Investicije v teku	—	2.	Investicijsko posojilo za osnovna sredstva	—
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	1.030	3.	Razni skladi	1.250
			4.	Dolgoročno posojilo za financiranje investicij	—
			5.	Drugi viri financiranja investicij	—
B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev		
4.	Skupna obratna sredstva	4.898	6.	Banka — kredit za obratna sredstva	3.602
			7.	Skład obratnih sredstev	758
			8.	Investicijsko posojilo za obratna sredstva	—
			9.	Pasivne časovne razmejitve	—
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			C. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva		
5.	Kupci in druge terjatve	4.612	10.	Dobavitelji in druge obveznosti	—
6.	Druga aktiva	40	11.	Druga pasiva	—
	Skupaj:	17.038		Skupaj:	17.038

Računovodja:
Ani Klemenčič

Predsednik UO:
Tone Bojkovič

Direktor:
Stanko Juvan

Zaključni račun gostilne »PRI VIPAVCU«, Gornji Logatec

Gostilnišče postuje samostojno. V poslovnem letu 1957 je bilo ustvarjenega prometa za 4.928.381 din, zaposleni sta bili dve osebi.

AKTIVA BILANCA na dan 31. decembra 1957 PASIVA

Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	134	1.	Skład osnovnih sredstev	134
2.	Investicije v teku	—	2.	Investicijsko posojilo za osnovna sredstva	—
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	202	3.	Razni skladi	200
			4.	Dolgoročno posojilo za financiranje investicij	—
			5.	Drugi viri financiranja investicij	—
B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev		
4.	Skupna obratna sredstva	845	6.	Banka — kredit za obratna sredstva	630
			7.	Skład obratnih sredstev	53
			8.	Investicijsko posojilo za obratna sredstva	—
			9.	Pasivne časovne razmejitve	—
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			C. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva		
5.	Kupci in druge terjatve	328	10.	Dobavitelji in druge obveznosti	492
6.	Druga aktiva	—	11.	Druga pasiva	—
	Skupaj:	1.509		Skupaj:	1.509

Računovodja:
Mimi Dolenc

Predsednik UO:

Direktor:
Francka Sever

Zaključni račun KMETIJSKE ZADRUGE, Lanišče, p. Škofljica

V poslovnem letu je zadruga dosegla 63.800.000 din prometa in je plan realizacije znatno preseгла, dočim je dohodek dosegla le v višini 58,5% v odnosu na plan. V svojem sestavu je imela zadruga 5 poslovalnic, katere je med letom postopoma opustila. Povprečno je bilo zaposlenih 7 oseb, povprečna bruto plača je znašala 15.100 din. Opravljenih je bilo 17.880 ur.

AKTIVA BILANCA na dan 31. decembra 1957 PASIVA

Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	743	1.	Skład osnovnih sredstev	743
2.	Investicije v teku	—	2.	Investicijsko posojilo za osnovna sredstva	—
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	2.885	3.	Razni skladi	240
			4.	Dolgoročno posojilo za financiranje investicij	—
			5.	Drugi viri financiranja investicij	—
B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev		
4.	Skupna obratna sredstva	2.513	6.	Banka — kredit za obratna sredstva	2.800
			7.	Skład obratnih sredstev	977
			8.	Investicijsko posojilo za obratna sredstva	—
			9.	Pasivne časovne razmejitve	155
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			C. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva		
5.	Kupci in druge terjatve	3.356	10.	Dobavitelji in druge obveznosti	4.281
6.	Druga aktiva	251	11.	Druga pasiva	556
	Skupaj:	9.751		Skupaj:	9.751

Računovodja:
Skufj Slavka

Predsednik UO:
Ivan Javornik

Direktor:

Zaključni račun OBRITNE AVTOLIČARKE, TAPETNIŠKE IN SEDLARSKE DELAVNICE, Domžale

Obrtna delavnica je bila ustanovljena leta 1951. Vrší avtoličarske, tapetniške in sedlarske usluge. Proizvodni plan je bil dosežen s 107%. Med letom je bilo povprečno zaposlenih 10 delavcev in 3 vajenci. Največje težave so povzročala pre nizko odmerjena obratna sredstva.

AKTIVA BILANCA na dan 31. decembra 1957 PASIVA

Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	1.414	1.	Skład osnovnih sredstev	1.169
2.	Investicije v teku	—	2.	Investicijsko posojilo za osnovna sredstva	245
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	318	3.	Razni skladi	383
			4.	Dolgoročno posojilo za financiranje investicij	—
			5.	Drugi viri financiranja investicij	—
B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev		
4.	Skupna obratna sredstva	853	6.	Banka — kredit za obratna sredstva	77
			7.	Skład obratnih sredstev	374
			8.	Investicijsko posojilo za obratna sredstva	—
			9.	Pasivne časovne razmejitve	—
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			C. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva		
5.	Kupci in druge terjatve	479	10.	Dobavitelji in druge obveznosti	616
6.	Druga aktiva	—	11.	Druga pasiva	200
	Skupaj:	3.064		Skupaj:	3.064

Računovodja:
Majda Mali

Predsednik UO:
Anton Čad

Direktor:
Martin Mali

Zaključni račun podjetja »REKLAMSERVIS«, Ljubljana, Čopova 5
Podjetje je bilo ustanovljeno leta 1947. V letu 1957 je doseglo plan proizvodnje 107,6 %. Bilo je aktivno ter je vse obveznosti do družbene skupnosti pravočasno poravnalo.

AKTIVA			PASIVA		
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	3.191	1.	Sklad osnovnih sredstev	3.191
2.	Investicije v teku	—	2.	Investicijsko posojilo za osnovna sredstva	—
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	767	3.	Razni skladi	2.116
			4.	Dolgoročno posojilo za financiranje investicij	—
			5.	Drugi viri financiranja investicij	—
B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev		
4.	Skupna obratna sredstva	2.266	6.	Banka - kredit za obratna sredstva	—
			7.	Sklad obratnih sredstev	226
			8.	Investicijsko posojilo za obratna sredstva	—
			9.	Pasivne časovne razmejitve	1.540
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			C. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva		
5.	Kupci in druge terjatve	538	10.	Dobavitelji in druge obveznosti	35
6.	Druga aktiva	347	11.	Druga pasiva	1
	Skupaj:	7.109		Skupaj:	7.109
Računovodja Majda Košir			Predsednik UO Franc Cerar		
			Direktor: Stane Megušar		

Zaključni račun »MIZARSTVA IN TESARSTVA«, Zadobrava
V podjetju je bilo zaposlenih povprečno 17 ljudi, dosežen je bil promet 19.012.988 din. Obveznosti do družbene skupnosti so bile pavšalizirane ter vse v redu poravnane.

AKTIVA			BILANCA na dan 31. decembra 1957		PASIVA	
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev			
1.	Osnovna sredstva	7.395	1.	Sklad osnovnih sredstev	7.395	
2.	Investicije v teku	—	2.	Investicijsko posojilo za osnovna sredstva	—	
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	1.444	3.	Razni skladi	2.261	
B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev			
4.	Skupna obratna sredstva	5.642	4.	Dolgoročno posojilo za financiranje investicij	—	
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			C. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva			
5.	Kupci in druge terjatve	3.836	5.	Drugi viri financiranja investicij	—	
6.	Druga aktiva	—	6.	Banka - kredit za obratna sredstva	4.166	
Skupaj:			18.367	7.	Sklad obratnih sredstev	3.108
				8.	Investicijsko posojilo za obratna sredstva	—
				9.	Pasivne časovne razmejitve	8
				10.	Dobavitelji in druge obveznosti	1.429
				11.	Druga pasiva	—
				Skupaj:	18.367	
Računovodja Košenina Maruška			Predsednik UO: Albin Jaklič		Direktor: Alojz Maček	

Zaključni račun obrtne delavnice »RADIO-SERVIS«, Ljubljana, Cankarjeva 3/I.

Podjetje Radio servis Cankarjeva 3, Ljubljana, je bilo ustanovljeno z odločbo MLO Ljubljana št. 341 z dne 27. II. 1953. Plan podjetja za leto 1957 je bil postavljen na 13.500.000 din, realizacija plana pa je bila 16.488.000 dinarjev. Iz primerjave je razvidno, da je podjetje plan preseglo za 22,2 % ali vrednostno 2.988.000 din. Povprečno je bilo zaposlenih v letu 1957 17 delavcev in 10 vajencev. Poslovno leto je podjetje z uspehom zaključilo.

AKTIVA			BILANCA na dan 31. decembra 1957		PASIVA	
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev			
1.	Osnovna sredstva	3.008	1.	Sklad osnovnih sredstev	3.008	
2.	Investicije v teku	—	2.	Investicijsko posojilo za osnovna sredstva	—	
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	2.203	3.	Razni skladi	3.000	
B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev			
4.	Skupna obratna sredstva	3.424	4.	Dolgoročno posojilo za financiranje investicij	—	
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			C. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva			
5.	Kupci in druge terjatve	1.348	5.	Drugi viri financiranja investicij	—	
6.	Druga aktiva	—	6.	Banka - kredit za obratna sredstva	1.923	
Skupaj:			9.973	7.	Sklad obratnih sredstev	1.479
				8.	Investicijsko posojilo za obratna sredstva	—
				9.	Pasivne časovne razmejitve	61
				10.	Dobavitelji in druge obveznosti	500
				11.	Druga pasiva	—
				Skupaj:	9.973	
Računovodja: Lojze Glinšek			Predsednik UO: Stojan Jean		Direktor: Jože Tličar	

Zaključni račun gradbenega podjetja »STAVBA«, Ljubljana-Polje 40
Podjetje je v poslovnem letu ustvarilo 21.961.000 dinarjev prometa. Zaposlovalo je povprečno 30 delavcev in uslužbencev. Vse obveznosti do družbene skupnosti je podjetje v redu odvajalo.

AKTIVA			BILANCA na dan 31. decembra 1957			PASIVA		
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din			
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev					
1.	Osnovna sredstva	3.754	1.	Sklad osnovnih sredstev	3.754			
2.	Investicije v teku	125	2.	Investicijsko posojilo za osnovna sredstva	—			
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	3.454	3.	Razni skladi	5.832			
B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev					
4.	Skupna obratna sredstva	8.313	4.	Dolgoročno posojilo za financiranje investicij	—			
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			C. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva					
5.	Kupci in druge terjatve	569	5.	Drugi viri financiranja investicij	125			
6.	Druga aktiva	198	6.	Banka - kredit za obratna sredstva	740			
Skupaj: 16.413			7.	Sklad obratnih sredstev	1.144			
			8.	Investicijsko posojilo za obratna sredstva	—			
			9.	Pasivne časovne razmejitve	62			
			10.	Dobavitelji in druge obveznosti	4.316			
			11.	Druga pasiva	440			
			Skupaj:		16.413			
Računovodja: Minka Kovač			Predsednik UO: Viktor Klemenčič					
			Direktor: Jože Rojšek					

Zaključni račun »SLIKARSTVA-PLESKARSTVA«, Trbovlje
Podjetje je v letu 1957 uspešno poslovalo. Zaposlenih je bilo 12 delavcev ter 10 vajencev. Plan realizacije je bil dosežen 100 %.

AKTIVA			BILANCA na dan 31. decembra 1957		PASIVA	
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev			
1.	Osnovna sredstva	392	1.	Sklad osnovnih sredstev	392	
2.	Investicije v teku	-	2.	Investicijsko posojilo za osnovna sredstva	-	
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	-	3.	Razni skladi	674	
B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev			
4.	Skupna obratna sredstva	579	4.	Dolgoročno posojilo za financiranje investicij	-	
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			C. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva			
5.	Kupci in druge terjatve	832	5.	Drugi viri financiranja investicij	-	
6.	Druga aktiva	-	6.	Banka - kredit za obratna sredstva	250	
Skupaj:			1.803	7.	Sklad obratnih sredstev	49
				8.	Investicijsko posojilo za obratna sredstva	-
				9.	Pasivne časovne razmejitve	-
				10.	Dobavitelji in druge obveznosti	438
				11.	Druga pasiva	-
				Skupaj:	1.803	
Računovodja: Mira Naroglav			Predsednik UO: Jože Brečko		Direktor: Stane Sribar	

Zaključni račun gostinskega podjetja »PRI LOVCU«, Ljubljana, Trg mladinskih delovnih brigad 1

Podjetje je bilo ustanovljeno z odločbo 414/52 z dne 16. avgusta 1952 ter registrirano pri Okrožnem gospodarskem sodišču. Z odločbo OLO Ljubljana-Center št. 03/4-3021/1 z dne 22. junija 1957 je bil izločen iz sestava podjetja bife Vrhničan, ki je postal samostojno gostišče. Sprememba se je izvršila pri Okrožnem gospodarskem sodišču 28. avgusta 1957. V letu 1957 je z 16 delavci in uslužbenci podjetje napravilo prometa 22.400.000 dinarjev ter prekoračilo plan za 7 %.

AKTIVA			BILANCA na dan 31. decembra 1957		PASIVA	
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev			
1.	Osnovna sredstva	1.190	1.	Sklad osnovnih sredstev	1.190	
2.	Investicije v teku	—	2.	Investicijsko posojilo za osnovna sredstva	—	
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	1.632	3.	Razni skladi	2.159	
B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev			
4.	Skupna obratna sredstva	2.136	4.	Dolgoročno posojilo za financiranje investicij	—	
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			C. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva			
5.	Kupci in druge terjatve	157	5.	Banka - kredit za obratna sredstva	—	
6.	Druga aktiva	—	6.	Sklad obratnih sredstev	62	
Skupaj:			7.	Investicijsko posojilo za obratna sredstva	—	
			8.	Pasivne časovne razmejitve	—	
			9.	Dobavitelji in druge obveznosti	1.704	
			10.	Druga pasiva	—	
			Skupaj:		5.115	
Računovodja:			Predsednik UO:		Direktor:	
Danica Ješe			Marica Bremec		Jurij Krisel	

Zaključni račun bičēja »KRISTOF«, Dol. Logatec

Gostišče posluje samostojno od 1. januarja 1957. V poslovnem letu 1957 je bilo ustvarjenega prometa 5.807.364 din, zaposleni pa sta bili 2 osebi.

AKTIVA BILANCA na dan 31. decembra 1957 PASIVA

Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	109	1.	Skład osnovnih sredstev	109
2.	Investicijsko posojilo za osnovna sredstva	—	2.	Investicijsko posojilo za osnovna sredstva	—
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	219	3.	Razni skladi	216
			4.	Dolgoročno posojilo za financiranje investicij	—
			5.	Drugi viri financiranja investicij	—
B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev		
4.	Skupna obratna sredstva	610	6.	Banka - kredit za obratna sredstva	—
			7.	Skład obratnih sredstev	15
			8.	Investicijsko posojilo za obratna sredstva	200
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			C. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva		
5.	Kupci in druge terjatve	34	10.	Dobavitelji in druge obveznosti	477
6.	Druga aktiva	45	11.	Druga pasiva	—
	Skupaj:	1.017		Skupaj:	1.017

Računovodja:
Mimi Dolenc

Predsednik UO:

Direktor:
Mira Zupančič

Zaključni račun trgovskega podjetja »POSTREŽBA«, Hrastnik

Podjetje obstoja od leta 1951 in je imelo zaposlenih v letu 1957 21 oseb. Prometa je ustvarilo 154.635.440 din, kar znaša 117 % planiranega prometa. V letu 1957 je podjetje nabavilo za 1.036.659 din osnovnih sredstev.

AKTIVA BILANCA na dan 31. decembra 1957 PASIVA

Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	1.718	1.	Skład osnovnih sredstev	1.718
2.	Investicije v teku	—	2.	Investicijsko posojilo za osnovna sredstva	1.887
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	1.437	3.	Razni skladi	—
			4.	Dolgoročno posojilo za financiranje investicij	—
			5.	Drugi viri financiranja investicij	—
B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev		
4.	Skupna obratna sredstva	4.130	6.	Banka - kredit za obratna sredstva	19.664
			7.	Skład obratnih sredstev	586
			8.	Investicijsko posojilo za obratna sredstva	—
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			C. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva		
5.	Kupci in druge terjatve	2.319	10.	Dobavitelji in druge obveznosti	7.023
6.	Druga aktiva	21.327	11.	Druga pasiva	—
	Skupaj:	30.931		Skupaj:	30.931

Računovodja:
Edvard SelanPredsednik UO:
Janko RojnikDirektor:
Franc Sršen

Zaključni račun podjetja »MEDENJAK«, Ljubljana, Milana Majcena 13

Podjetje je bilo ustanovljeno 30. septembra 1948. Bavi se z izdelavo vseh vrst slaščic in suhega peciva. Realizacija je znašala 14.927.466 din in je za 3 višja nad postavljenim planom. Povprečno je bilo zaposlenih 12 oseb. Poslovanje podjetja je bilo zadovoljivo, vse obveznosti pa so bile v redu in celoti poravnane.

AKTIVA BILANCA na dan 31. decembra 1957 PASIVA

Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	1.979	1.	Skład osnovnih sredstev	1.979
2.	Investicije v teku	—	2.	Investicijsko posojilo za osnovna sredstva	—
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	470	3.	Razni skladi	692
			4.	Dolgoročno posojilo za financiranje investicij	—
			5.	Drugi viri financiranja investicij	—
B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev		
4.	Skupna obratna sredstva	1.382	6.	Banka - kredit za obratna sredstva	549
			7.	Skład obratnih sredstev	310
			8.	Investicijsko posojilo za obratna sredstva	—
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			C. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva		
5.	Kupci in druge terjatve	572	10.	Dobavitelji in druge obveznosti	964
6.	Druga aktiva	93	11.	Druga pasiva	2
	Skupaj:	4.496		Skupaj:	4.496

Računovodja:
Lebinger HinkoPredsednik UO:
Ivanka ZaltaDirektor:
Janez Florjančič

Zaključni račun KMETIJSKE ZADRUGE z o. j., Dob pri Domžalah

Zadruga je svoje poslovanje zaključila z 1.400.000 din čistega dobička, ki ga je razporedila v investicijski, obratni in druge sklade.

AKTIVA BILANCA na dan 31. decembra 1957 PASIVA

Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	2.233	1.	Skład osnovnih sredstev	2.233
2.	Investicije v teku	273	2.	Investicijsko posojilo za osnovna sredstva	—
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	2.093	3.	Razni skladi	4.676
			4.	Dolgoročno posojilo za financiranje investicij	—
			5.	Drugi viri financiranja investicij	273
B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev		
4.	Skupna obratna sredstva	4.578	6.	Banka - kredit za obratna sredstva	—
			7.	Skład obratnih sredstev	2.000
			8.	Investicijsko posojilo za obratna sredstva	—
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			C. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva		
5.	Kupci in druge terjatve	3.478	10.	Dobavitelji in druge obveznosti	3.655
6.	Druga aktiva	571	11.	Druga pasiva	389
	Skupaj:	13.225		Skupaj:	13.225

Računovodja:
Miha RihterPredsednik UO:
Pavel Orehek

Direktor:

Zaključni račun »UMETNE VALILNICE«, Ljubljana-Sentvid

Podjetje je doseglo v letu 1957 135 % v primerjavi s planom. Delavski svet in upravni odbor sta imela svoje zasedanje redno in so se tekoči problemi reševali sprotno. Podjetje zaposluje povprečno 15 delavcev in uslužbencev.

AKTIVA BILANCA na dan 31. decembra 1957 PASIVA

Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	1.444	1.	Skład osnovnih sredstev	1.444
2.	Investicije v teku	—	2.	Investicijsko posojilo za osnovna sredstva	—
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	1.888	3.	Razni skladi	3.544
			4.	Dolgoročno posojilo za financiranje investicij	—
			5.	Drugi viri financiranja investicij	—
B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev		
4.	Skupna obratna sredstva	1.888	6.	Banka - kredit za obratna sredstva	425
			7.	Skład obratnih sredstev	633
			8.	Investicijsko posojilo za obratna sredstva	—
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			C. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva		
5.	Kupci in druge terjatve	942	10.	Dobavitelji in druge obveznosti	633
6.	Druga aktiva	1.417	11.	Druga pasiva	—
	Skupaj:	6.879		Skupaj:	6.879

Računovodja:
Dora KorenčanPredsednik UO:
Ema PraznikDirektor:
Franc Gerden

Zaključni račun KMETIJSKE ZADRUGE z o. j., Lukovica

V letu 1957 je imela zadruga 113.413.000 din prometa in sicer v trgovini s potrošnim blagom 50.021.000, odkupu kmetijskih pridelkov in lesa 52.152.000, promet obrtnih obratov 11.240.000 din. V letu 1957 je bilo povprečno zaposlenih 21 delavcev in uslužbencev.

AKTIVA BILANCA na dan 31. decembra 1957 PASIVA

Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	21.621	1.	Skład osnovnih sredstev	19.111
2.	Investicije v teku	—	2.	Investicijsko posojilo za osnovna sredstva	1.675
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	3.708	3.	Razni skladi	4.438
			4.	Dolgoročno posojilo za financiranje investicij	—
			5.	Drugi viri financiranja investicij	335
B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev		
4.	Skupna obratna sredstva	11.465	6.	Banka - kredit za obratna sredstva	7.900
			7.	Skład obratnih sredstev	623
			8.	Investicijsko posojilo za obratna sredstva	—
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			C. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva		
5.	Kupci in druge terjatve	9.645	10.	Dobavitelji in druge obveznosti	8.882
6.	Druga aktiva	992	11.	Druga pasiva	3.872
	Skupaj:	47.431		Skupaj:	47.431

Računovodja:
Felix PeterkaPredsednik UO:
Andrej MavDirektor:
Milan Rugelj